

Za Redakcyę odpowiedzialny
Edward Michałek w Poznaniu.

Administracja, Ekspedycja i Biuro Redakcyi przy
k. Wilhelmskiej pod Nr. 15.

Wieloletni korespondent
i dziennikarz
Cena ogłoszeń (Inseratów):
tytułowa pierwsza 1 gr. 5 fen. — Reklam
tytułowa pierwsza 1 gr. 5 fen. (Incl. Umowa)

Redakcyi, administracji i ekspedycji winny być
frankowane.

Przedpłata kwartalna
wiosna w Poznaniu 7 marek 50 fen., w Prusach
wiosna w Poznaniu 7 marek 50 fen., w Prusach
wiosna w Poznaniu 7 marek 50 fen., w Prusach

Przedpłata i ogłoszenia
przyjmujemy w ekspedycji, przedpłata przysłać
w monetach pruskich, w Prusach do zwrotu
centowego niemieckiego, naliczając 10% po
centowa. W innych krajach zaś tylko naszy
za których pośrednictwem (zobacz niżej) można także
przesłać ogłoszenia do eksped. Dzienn. Pozn.

Rękopisma
nadawane Redakcyi nie wracają się i nie są odpowiedzialne

DZIENNIK POZNAŃSKI.

Agencye Dziennika Poznańskiego:
W Paryżu Librarie du Luxembourg, Rue de Tournon No. 16, pułkownik Raczkowski, Rue du Faubourg Poissonnière 33. — Ogłoszenia dla Dziennika przyjmuje w Paryżu wyłącznie p. Adam, Carrefour de la Croix Rouge 2. —
W Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wiedniu i Bazylei: Haasenstein & Vogler. — W Berlinie Rudolf Mosse, Jerusalemstrasse 48. A. Retemeyer, Internationale Annoncen-Expedition. „Invalidendank“
Behrenstr. 24 i Central-Annouen-Bureau der Deutschen Zeitungen. Mohrenstr. 45. — W Bremie: E. Schlotte. — W Frankfurcie nad Menem Daube & Comp. — W Wrocławiu Daube, Haasenstein & Vogler i Mosse. — W Plesze-
wie: L. Zboralski.

POZNAŃ, 16 sierpnia.

Niespodziany powrót ks. Milana z obozu do zaniepokojonego ostatnimi na teatrze wojny wypadkami Białogrodu stał się powodem najrozsądniejszych poglądów i komentarzy. Zaraz po powrocie księcia zatelegrafowano do dobrze zazwyczaj poinformowanej wiedeńskiej Pol. Corr., że księżę ma zamiar ukończyć wojnę, o którym to zamiarze zawiadomili przedstawiciele mocarstw. Gabinet Risticza ustąpi, skupczyna zostanie zwołana a spuściznę po Risticzu obejmie gabinet prowizoryczny. Dwa jednak inne z d. 15 bm. telegramy, jeden z Petersburga, drugi z Londynu zaprzeczają wprost depeszy wiedeńskiego organu. — Z Petersburga telegrafują (bez podania źródła), co następuje: Nadesłana tu wczoraj wiadomość, jakoby ks. Milan serbski miał zamiar zakończyć wojnę i jakoby o zamiarze tym zawiadomili przedstawiciele mocarstw, pozbawiona jest wedle doniesień białogrodzkiej wszelkiej podstawy; owszem w Białogrodzie odbyły się demonstracje w duchu bezwzględnie wojennym. — Kistecz nie podał się do dymisji. Z Londynu zaś telegrafują, że tamtejsze Biuro Reutersa otrzymało depeszę z Białogrodu, wedle której księżę Milan zdecydowanym jest walczyć do ostateczności. Walkę tę ułatwia wielka okoliczność, że stan zdrowia wojska jest zupełnie zadowalniający. Pogłoski o ustąpieniu Risticza są bezpodstawne.

Z ostatnimi depeszami cechy oficjalnej harmonizują zupełnie telegramy, jakie znajdujemy w dziennikach wiedeńskich. I tak donoszą z Białogrodu między innymi do N. W. Tageblattu, organu w ścisłych stosunkach z stronnictwem, które dzisiaj ręką wiedeńskie. „Dnia 13 bm. odbyła się w Białogrodzie wielka ministerialna narada. — Tutaj zawiadomili Risticz, że dnia poprzedniego cały gabinet prosił księcia o uwolnienie a to z powodu, że księżę nachyla się ku pokojowi, — podczas gdy rząd niezłomnie jest przekonany o konieczności prowadzenia dalszej wojny. Ze położenie militarne nie jest tak rozpaczliwe, jak to powszechnie utrzymują, dowodzi exposé generała Czerniajewa, które Risticz odczytał. Takowe kulminuje w twierdzeniu, że dotychczas nie stało się nic takiego, co by mogło zmuszać do zawarcia pokoju. — Mimo że rada ministerialna nie przyszła po pięciogodzinnej konferencji do żadnego rezultatu, twierdzą powszechnie, że stronnictwo Risticza utrzyma się w Serbii u steru.“ Wedle telegramu Deutsche Ztg. wynikiem narady ministerialnej, która odbyła się pod przewodnictwem samego księcia, było zażegnanie przesilenia i powzięcie uchwały, by nie wchodzić w żadne z Turcją układy. Toż samo telegrafują do Neue fr. Presse, że wpływowi Risticza udało się odczołżyć przesilenie gabinetowe. Wedle tegoż depeszy ks. Milan zawiast między dwoma stronnictwami, dokładającymi wszelkich starań, aby osiągnąć cel przez nich zamierzony. Pogłoski o dymisji Risticza uważa korespondent za wersję puszczoną z umysłu w obiegu.

Mimo tak silnego prądu wojennego w Serbii, kwestya medycacji nie schodzi z pola. W kołach dyplomatycznych w Wiedniu, w Petersburgu a podobno i w Paryżu pilnie badano mając zajmować się tą sprawą. Wedle Pressy potrzeba jeno odczekania się jednej z stron walczących, aby powołać do życia pośrednictwo europejskie. Oficjalna Bohemia wie z źródła pewnego (!), że już w dniach najbliższych Europa znajdzie się w położeniu przyłożenia ręki do ułożenia układów pokojowych między Portą a obustronnie. Na wypadek ten postanowiły gabinety utrzymać się następujących wspólnie ułożonych zasad przewodnich: Medycacja mocarstw wchodzi w życie, skoro tylko jedna z stron walczących wezwie pośrednictwa; objawi się ona jako bezwzględnie jednolity, wspólny i zgodny akt mocarstw europejskich w obec obu stron, przyczem atoli dozwolone będzie pojedynczym gabinetom ofiarować jedną lub drugą z stron walczących „dobre wieści“ a to w interesie głównej sprawy i głównego celu, zwiastu pokoju.

Medycacja taka odpowiadałaby najzupełniej intencjom prasy rosyjskiej, dopominającej się na najrozsądniejszą nutę przypieszenia interwencji europejskiej. Główną rozstraca panorama niebezpieczeństw, mogących wyznaczyć z długiego trwania wojny między Słowianami a Turkami, z jednej bowiem strony wzrasta bezustannie zapal państw chrześcijańskich, dotychczas neutralnych, z drugiej zaś wzrasta się groźnie fanatyzm muzułmański. Główną przemawia wreszcie za energiczną, stałowcą interwencją, za potrzebą oświadczenia jednolitości W. Porcie, że mocarstwa nie mogą znieść dłużej obecnego stanu rzeczy. Argumentom pomienionego organu wtórują inne dzienniki rosyjskie, które w tym się zgadzają, że rażna inicjatywa mocarstw jest jedynie dla chrześcijan na Wschodzie zbawieniem.

Z Carogrodu odbieramy dzisiaj kilka depesz, z których dwie tylko ważniejsze. Jedna z nich określa bliżej amnestję, jaką udzielił sultan Bułgarii, druga zaś odnosi się do zdrowia Murada V. Wezwany do sultana lekarz wiedeński Leidesdorf miał oświadczyć, że doświadczył, iż sultan może być przy odpowiednim spokoju i pielęgnowaniu wyzdrowieć w kilku tygodniach, system jego nerwowy nie został bowiem wstrząśnięty w stopniu wykluczającym wyzdrowienie. W tym samym przedmiocie zawiera Corr. orientale wiele ciekawych odkryć. Oto Messenger du Midi ogłosił przed niejakim czasem listy z Carogrodu, których autorem przypisywano dr. Capoleone, przytoczonym lekarzowi sultana Murada. W jednym z tych listów znalazły się ważne szczegóły o stanie umysłowym pańszczycha. Listy te wielkie zrobiły wrażenie w Carogrodzie i postawiły dr. Capoleone nie

tylko w obec sultana, lecz wszystkich w ogóle Turków w nader przykrym a nawet niebezpiecznym położeniu. Dr. Capoleone oświadczył wprawdzie, że listy te są fałszywymi i zagroził dziennikowi Messenger du Midi procesem — tymczasem donoszą z Carogrodu, że dr. Capoleone „odebrał sobie życie“, wydało się bowiem, iż rozgłosił, że matka i syn najstarszy sultana Abdul-Aziza, Jusuf i Zehra, zginęli od trucizny.

Z pola walki odbieramy dziś jeden tylko telegram. Mówi on, że przez cały dzień 14 września walka między Czarnogórcami a Turkami pod Kuci. Turcy zostali pobici i ścigani z Fundiny aż do Podgorycy. Stracili wiele broni, sztandarów, zapasów amunicji; straty ich w rannych i zabitych mają być znaczne.

Sprawy wyborcze.

Zebrania wyborcze odbędą się:

I. w Księstwie:

Dnia 20 sierpnia (w niedzielę) w Szamotułach o godzinie 5-tęj po południu na Giełdzie; tamże o godzinie 3 po południu zwać będzie sprawę z czynności poselskich ks. prob. Ziętkiewicz z Obiezierza. Zwracamy uwagę wyborców, że zaszła zmiana w ogłoszeniu, w skutek której wprzód nastąpi sprawozdanie a dopiero po nim o godzinie 5 wybory;

21 sierpnia w Gnieźnie o godzinie 11 przed południem w hotelu du Nord;

23 sierpnia w Srodzie o godzinie 4 po południu w hotelu Hüttnera;

27 sierpnia w Obornikach o godzinie 5 po południu w lokalu p. Rakowskiego.

II. w Prusach Zachodnich:

18 sierpnia w Starogardzie o godzinie 1 po południu dla powiatu starogardzkiego.

20 sierpnia w Starym Targu o godzinie 4 po południu w lokalu Kikuta dla powiatu sztumskiego.

21 sierpnia w Brodnicy o godzinie 4 po południu u Astman; poseł Łyskowski zwać tam będzie sprawę ze sejm.

Trzemeszno, 14 sierpnia.

(a.) Na dzień 13 bm. zwołane zostało zebranie przedwyborcze powiatu mogilnickiego. Zebrało się osób przeszło 300. Jeszcze na kilka godzin przed zaczęciem zebrania rozpoczęła się żywa agitacja, posunięta do tego stopnia, że koryfusz i pseudokoryfusz partyi ultramontańskiej nie wahał się odbierać wyborcom kartek wyborczych, danych im z stronnictwa przeciwnego i tłumaczyć, że fałszywe!

O godzinie 4-tęj po południu zgaję p. Różański z Padniewa z polecenia komitetu powiatowego posiedzenie i wnosi o wybór przewodniczącego. Po raz pierwszy wybranym został większością głosów p. Mlicki z Osówka. Jak na komendę powstał ogromny hałas i krzyki: „nie chcemy, nie przyjął“ etc. etc. P. Różański z Padniewa zabiera głos i chce, jak powiada, dać dowód ustępstwa, proponuje na przewodniczącego p. Bentkowskiego z Czarnotuli, który też wybranym został.

Pan Bentkowski zatem zgaję posiedzenie, w krótkiej mowie wyjaśnia cel i istotę wyborów, przedewszystkiem prosi o zachowanie umiarkowania i spokoju celem wspólnej obrony narodowości i religii. — Po ukończeniu się biura następuje wybór komitetu wyborczego powiatowego. Kandydaci podani przez p. Różańskiego z Padniewa pp. Bentkowski z Czarnotuli, ks. Cwikliński z Gościszyna, ks. Ertmann z Kwiciszewa, Małkiewicz z Mogilna i Zeiske z Trzemeszna zostają obrani znaczną większością. Nadmieniam tutaj, że jako sposób wyborów przyjęto podnożenie rąk do góry.

Następnie przystąpiono do wyboru delegata. Przewodniczący przedstawił na delegata p. Mlickiego z Osówka, obywatela powszechnie znanego i szanowanego, jednego z najczestniejszych w powiecie, a który urząd ten już od lat dziesięciu piastuje! Głosowanie miało się odbyć przez podniesienie rąk. Pierwszy rezultat wykazał, że p. Mlicki prawie jednolitości wybranym został, co widząc przewodzący stronnictwa ultramontańskiego, za pomocą organizacyi, środków i środków zmieniają taktykę i rozpoczynają opozycję. Jeden z księży proponuje raz jeszcze wybór delegata, jakkolwiek większość już pierwszy raz była widoczną! Równocześnie przyjętym został wniosek, aby celem wykazania większości przechodzić na dwie strony. Rozpoczyna się ponownie wybór p. Mlickiego.

Teraz dopiero rozwija się agitacja literalna, bez żadnych frazesów, czynna; jeden z młodych kapitanów woła: „to Targowica!“ adherenci jego przeciwią gwałtem wyborców na swoją stronę, roznamienienie dochodzi do ostatnich granic i podług znanego hasła: „z godnością i zgodniel“ nie cofają się nawet przed osobistymi obelgami. Napróżno przewodniczący po trzykroć zaklina i błaga o spokój i umiarkowanie — agitacja przynosi spodziewane owoce! Młody jeden duchowny woła: „kto za kościołem i wiarą, ten na naszą stronę!“ Z tłum słychać krzyki: farmazony, liberały

i ba! o wiele gorsze jeszcze! Zgiełk i wzburzenie umysłów doszło wreszcie do tego stopnia, że przewodniczący, widząc absolutną niemożliwość prowadzenia dalszych wyborów, jakkolwiek z największym żalem widział się zniwolonym zebranie rozwiązać!*)

Tak więc i to nasze pocziwe Trzemeszno, od lat tylu słynące zgodą i harmonią, poszczyć się może rywalizacyą z Wrześnią i Poznaniem! Minęły te błogie czasy, kiedy starsi wiekiem i doświadczeniem kapłani wspólnie z innymi zasłużonymi mężami około dobra narodowego pracowali. Dzisiaj natomiast młodzi, nieznanikomu z zasług, chcą dobić się tanim kosztem i w krótkim czasie smutnej popularności, fanatyzując ciemne jeszcze niestety masy!

Światłał więcóć światłał!

*) Korespondent poprzedni donosił nam, że policya rozwiązała zebranie. Omyłkę tę wywołał zapewne fakt, że burmistrz groził rozwiązaniem w chwili najcięższej burzy, dla której też przewodniczący rozwiązał zebranie.

Przyp. Red. Dzienn. Pozn.

Krobia, 13 sierpnia.

× Nigdy jeszcze Krobia nie cieszyła się tak licznym zjazdem jak w dniu dzisiejszym. Zebranie przedwyborcze odbyło się z należytą godnością i wielką rozważą.

Udział brali z małym wyjątkiem wszyscy obywatele ziemscy większych posiadłości, duchowni, wszystkie miasta były reprezentowane i kilkuset włościan, tak że dość obszerny lokal pomieścić zebranych nie mógł, korytarze i sienie zostały zapelnione.

P. Karłowicz z Grabkowa zgaję posiedzenie; ważne do spełnienia zebraniem wykażę zadanie i następnie gorącimi słowami wywoł wszystkich do zgody i jednolitości — bo wszędzie a szczególnie w naszym położeniu jedność daje siłę.

Począł zaproponował zebraniem ks. R. Czartoryski na przewodniczącego; na co zebranie jednolitości się zgodziło.

Następnie przewodniczący zamianowawszy biuro, obszernie objaśnił ważność mających się dokonać wyborów w ogólności, i jak zarowno znaczenie wyborów dzisiejszych, i do ich uzupełnienia przystąpił.

Wybory, o jakich już wiecie, odbyły się z jednomyślnością.

Sprawa komitetu powiatowego zajęła więcóć czasu zebraniem, przewodniczący wyjaśnił dokonany wybór komitetu na zebraniu ostatnim, i żądał jego potwierdzenia. P. Karłowicz proponuje wybrać pana B. Potworowskiego, ten uchyla się stanowczo od przyjęcia wyboru a pp. Karłowicz, Modlibowski i ks. proboszcz Zięglar składają swe urzędy. W myśl zaś propozycyi podanej przez pana Stan. hr. Czarnieckiego zebranie jednomyślnie wybiera komitet na następne lat trzy jak następuje:

P. St. hr. Czarniecki, L. Karłowicz, St. Modlibowski, Wł. Wilczyński, ksiądz Blumel, ks. Górski i Stefanski.

Wszyscy na zebraniu obecni wybór przyjmują.

W końcu przewodniczący jako poseł nasz dziękuje za zaufanie wyborcom od lat tylu mu składane. Pan G. Potworowski również — a p. Karłowicz w imieniu komitetu wzywa całe zebranie do pracy około wyborów, gdyż tak jedynie przysięstwo nam zapewnić może. — Na tem zebranie ukończonem zostało.

* Na zebraniu wyborczym powiatu wrocławskiego, jakie się w Lesznie w dniu 14 bm. odbyło, wybrani zostali do komitetu wyborczego powiatowego pp. hr. Leon Mielżyński, Stan. Ponikiewski, ks. dziekan Wiesner, ks. prob. Drwęski, Fr. Molinek, Fr. Apolinarski. Na delegatów: ks. prob. Drwęski i St. Ponikiewski. Na kandydatów na posłów do sejm: ks. biskup Janiszewski, dr. Franciszek Chłapowski, ks. dr. Respadek, K. Kantak, G. Potworowski, dr. Milewski. Do parlamentu: ks. dr. Theinert, hr. J. Mielżyński, ks. Roman Czartoryski, hr. M. Kwiecień, hr. L. Skórzewski, H. Turno.

* Nie, podobna się Kuryerowi, że urzędujący dotąd komitet tutejszy wyborczy miejski zwołuje nowe zebranie i że, pragnąc zapobiedz tak gorszącym scenom, jakie miały miejsce w dniu 10 b. m. ostrzeżę, iż tylko wyborcy będą mieli wstęp na salę bazarową. Protestuję dalej przeciw 3 godzinie po południu, na jaką zebranie zwołane zostało, protestuję przeciw ponownemu wyborowi delegata, protestuję przeciw zwoływaniu zebrania przez urzędujący dotąd komitet. Żąda wreszcie, aby zebranie zwołane było na godzinę 8 wieczorem.

Ciekawe to nader, że ci, co najmocniej z samego stanu i powołania swego przyczyniać się powinni do pokoju i prawidłowego załatwienia sprawy, gdy właśnie ku temu podejmują się odpowiednie środki, podnoszą protest. Czyżby mieli pragnąć powtórzenia się takich gorszących scen, jakich widownią była w dniu 10 bm. sala bazarowa?

Może im chodzi o lud, o kształcenie go polityczne? Byłoby to istotnie zabawne, bo piękna lud odebrał naukę na sali bazarowej. Nauczył się tam zasłużonych mężów do głosu nie przypuszczając, nauczył się posłów, dla których na medale na parę godzin zaledwie przed zebraniem ciężko zapracowany groź w uznaniu swę wdzięczności składał, wieczorem na komendę od kandydatury usunąć, nauczył się tam pańmici dawno w grobie spoczywających mężów a do

brze zasłużonych krajowi ubliżać. Czyż nie dosyć na tej jednej lekcyi?

Zresztą, czy komitet wyborczy usuwa lud lub kogokolwiek bądź uprawnianego od udziału w zebraniu wyborczym? Nie! — rozporządza tylko, że wstęp na zebranie będą mieli tylko o sami wyborcy m. Poznania. Czyż to niesłuszne? Czyżby chcieli, żeby na przyszłym zebraniu znów znajdowali się wyborcy innych okręgów wyborczych, jak to na ostatnim się praktykowało a na co sam protestujący Kuryer w ostatnim swym numerze dowody przytacza? Czyżby chcieli, aby na niem i niewyborcy miasta naszego się znajdowali, czego również bardzo liczne dowody widzieliśmy?

Dla czego komitet wyborczy oznaczył godzinę 3 na zebranie — nie wiemy, sądzimy tylko, że musiał mieć ku temu ważne powody, — a zaznaczamy, że oznaczenie dnia i godziny wyłącznie doń należy.

Protest Kuryera przeciwko porządkowi dziennemu, ustanowionemu przez komitet — oraz zwoływaniu zebrania przez tenże komitet, jest również wartości, co poprzednie. Toż faktem jest, że zebranie poprzednie rozwiązaniem zostało i że protokół nie został spisany, bo i biuro samo znalazło się na chwilę przed rozwiązaniem zebrania w rozkładzie. Protokół walnego zebrania to dowód odbytych czynności. Tak stanowi regulamin wyborczy w §§ 6, 10 i 11. Protokółu nie ma, jeżeli więc dowód odbytych w dniu 10 b. m. czynności? To rzecz notorycznie wiadoma, powiedzą. Zgoda, aby jednak taka notoryczna wiadomość mogła być dowodem dla walnego zebrania delegatów, postarajcie się, panowie protestujący, przedewszystkiem o zmianę czy dodatek w tym duchu regulaminie. Dopóki to nie nastąpi, dopóty protokół jako dowód, że czynność tak a tak odbyła się, jest koniecznością, prawem naszym przewidzianą i określoną. Tylko przyszłe zebranie może w tym względzie inaczej postanowić i czynność do punktu, do którego była doprowadzona, potwierdzić. Nikt inny nie może tego załatwić, prawo też takie ani komitetowi dotąd urzędującemu ani temu, który rzekomo obrany został, nie przysługują.

Każdy nieuprzedzony i wolny od zaciekłej namienności przynajmniej i zgodzi się na to, że inną tu drogi nie ma i być nie może. Po nad każdym stronnictwem i po nad każdą walką stoi prawo — czy panowie protestujący zapominają o tem?

I gdyby też protestujący chłodno i bez stronnictwego uprzedzenia sprawę tę rozważyli, z pewnością powstydziliby się pisać takich, jak Kuryerowe protesty, których widoczna dążnością nie prawidłowe załatwienie sprawy lecz dalsze wicherzenie i coraz głębsze rozdzieranie biednego naszego społeczeństwa. Kto zaś pragnie porządku, poszanowania prawa i prawidłowego załatwienia sprawy, ten tylko wdzięcznym być może komitetowi wyborczemu, że zawczasu zapobiega nowemu zgorzeleniu i ratuje imię polskie od nowego rumieńca wstydu.

Słowo tylko jeszcze. Wybrany został na owem sławnym zebraniu wyborczym p. L. Kaniewski na czł. komit. i na zastępcę ks. lic. Chotkowski jako delegata. Czyż ci panowie, którzy tak zacięgie obstają w tym stanie, w jakim się cała sprawa znajduje, za ważnością dokonanych wyborów, nie wiedzą, że p. Kaniewski, jak to wiemy z wiarygodnego źródła, piśmiennie zawiadomił dotąd urzędujący komitet, że wyboru żadnego nie przyjmuje a podpis swój, jaki położył wraz z ks. dr. Kanteckim, ks. Gafcekim, pp. Mondrem i Ofierskim na wezwaniu o wydanie akt wyborczych do urzędującego komitetu — cofnął? A wiecie, panowie, dla czego? Oto, bo wyboru pod takimi, jakie zaszły na sali bazarowej okolicznościami przyjąć nie może. Oóż na to powiedzą niepoprawni? Przecież p. Kaniewski nie należy ani do masonów, ani liberalów; wymowniejszym jest nad wszystkich, cośmy dotąd o zebraniu pisali, a świadczy wysoce o takcie politycznym i duchu pojednawczym p. Kaniewskiego. Nie każdemu jednak dano, aby zdolen był na taki się krok zdobyć. Inni widocznie inaczej „zakon Chrystusowy“ pojmują.

W końcu podajemy pismo, które w tej chwili odbieramy z miasta, tej treści:

„W imieniu wielu obywateli miasta Poznania zwracam się za pośrednictwem Dziennika do Komitetu wyborczego miasta Poznania z prośbą:

- 1) aby silnie wytrwał na stanowisku,
- 2) zarządził odpowiednie środki bezpieczeństwa, dające rękojmię, że przyszłe zebranie odbędzie się spokojnie i godnie,
- 3) aby bilety na zebranie wydawał tylko wyborcom legitymującym się przez kartę podatkową lub inny wiarygodny dokument.

Na komitecie ciążył poniekąd odpowiedzialność oć za charakter zebrania, a nadużycia, jakich się z pewnej strony dopuszczano, dają komitetowi prawo do zarządzenia wszelkich godziwych środków bezpieczeństwa.

Energicznie, stanowczo występujący Komitet może być pewien, że obywatele miasta Poznania poprą jego usiłowania i okażą się z nim solidarnymi w słowie i czynie.

Jeden za wielu.“

Zebranie wyborcze w Trzemesznie.

Do smutnej naszej kroniki obecnej wyborczej przybywa niestety trzecie zebranie, które podobnie jak wrześniańskie i poznańskie miało nader gorszący przebieg. I znowu ciż sami wyprawili na pociechę wrogom naszym smutne

Obwieszczenie.
W miesiącu lipcu r. b. będą na targu w Gr. dzisku obrazem publicznym **Wojciecha Marciniaka**, gospodarza i sołtysa w Lubicy, uczyniwszy mu zarzut niesłuszny. Obelga te odwołuje niniejszym i przesyłam p. **Marciniaka** publicznie.
Lubnica p. Wielichowa m. d. 15 sierpnia 1876. (4089) **Józef Nowak**, gospodarz.

Obwieszczenie.
W księgarni Józefa Jolowicza jest w zapasie: (4088)
Tania kucharka
czyli zbiór doświadczonych sposobów przyrządzania potraw i ciast przez Bib. Bratqueville, 126 stron. Cena zniżona tylko 1 Markę franko przy nadesłaniu 1 M. 10 fen. w markach przez księgarnię **Józefa Jolowicza**, Rynek Nr. 4.

Obwieszczenie.
Dziś o godz. 5 po poł. zasnął w Bogu po krótkiej chorobie, opatrzony śś. sakramentami w 77 roku życia mój najukochańszy ojciec (4093)
Józef Dzieciuchowicz
Eksportacya do kościoła odbędzie się w czwartek przed wieczorem, pogrzeb w piątek 18 bm. W imieniu całej rodziny donosi o tym zamieszcowym krewnym i przyjaciółm w smutku połączonym syn **Władysław Dzieciuchowicz**. Września, 15. 8. 76.

Sprzedaż konieczna.
Nieruchomość w wsi **Fabianowie** pod Nr. 9 położona, do **Jana i Maryanny** z Chwirow małżonków **Cegieliów** należąca, która z objętością 20 hektarów 85 arów 30 lasów kwadratowych opłacie podatku gruntowego ulega, podług ustalonego czystego przychodu na podatek z gruntu na 829 Mr. 46 fen. i na podatek budynkowy z wartości użytku na 105 Mr. podana, sprzedana być ma w celu przymusowego wykonania drogi substancji koniecznej w **w sobotę d. 16 września r. b.** przed południem o godzinie 10 w lokalu tutejszego sądu, w izbie Nr. 13. Poznań, dnia 6 maja 1876. (2894)

Król. sąd powiatowy.
Sędzia subastacyjny. **Keyl.**
Budowa stajen i stodoły na folwarku w Topoli obrachowana na 21,400 Marek ma być najmniej żądajacemu poręczona. W tym celu wyznacza się termin licytacyjny na **dzień 23 m. b.** na godzinę 3 z południa w biurze obrony prawa Wgo Wierzbowskiego w Środzie. Kosztorysy, rysunki i warunki budowy są w temże biurze w godzinach służbowych do przjrzenia. (4098)
Dozór kościoła katolickiego w Środzie.

Premia do Ołtarzka Polskiego.
Wyszły co dopiero dwa piękne druk i olejne. **Matka Boża** podług Murilla i **S. Józef** podług pierwowzoru W. Eljasza. Wykonanie obydwóch obrazów przeliczne, a mianowicie kompozycja Eljaszowa powściągliwie jest podobna. Dzieciątka Jezus jest zachwycające. Wysokość 14 1/2 cala, a szerokość 11 1/2. Cena za obraz 20 sgr. Przedpłaćciecie do Ołtarzka Polskiego dawniejsi i nowo przystępujący odbierają powyższe obrazy za półowę ceny tj. dwa za 20 sgr., a za 25 sgr. franko i na 12 egz. jeden w dodatku. Oprawa obrazu za szkłem 20 sgr., w barokowych ramach 1 tal., pudło do jednego lub dwóch 15 sgr. W tej samej wielkości są obrazy: **Ecco Homo**, **Mater Dolorosa**, **Niepokojenie Pożycie** i **Anioł Stróż**, z których jeden za 10 sgr. (zamiast 20 sgr.) może każdy przedpłaćciecie uzyskać, a zatem za talara w ogóle 3 przedliczne obrazy. (4108)
J. Chociszewski, Poznań, Wodna ul. 15.

Nakładem drukarni J. I. Kraszewskiego (Dr. W. Lebiński) wyszło i jest wprost i przez wszystkie księgarnie do nabycia: (3863)
1. **Verhandlungen im Herrenhause** des preussischen Landtages über die Geschäftssprache der Behörden, Beamten etc. nach den stenographischen Berichten der Sitzung v. 19 Juni 1876. Cena 10 fen.
2. **Obrona** języka narodowego w izbie panów sejmiku pruskiego etc. Cena 10 fen.

Wielka wyprzedaż.
Z powodu zwinięcia interesu w dniu 1 paźdz. wyprzedaż po tanich cenach: płótno, materye na pościel, każmirki, rypsy, perkaliki jako też materye na suknie, koszule wierzchnie itd. (4097)
Emil Loewisohn, Rynek 70.

Jagody jarzabkowe kupuje (4118)
Hartwig Kantorowicz, wszelkie cięciennie, każdej chwili używają do użytku pigułek anti-nawrągłych nych dra **CRONIER**. Skład w Paryżu w aptece p. Levasseur, rue de la Monnaie 23 w Poznaniu w aptece dra **Mankiewicz**, w Warszawie w składzie towarów aptecznych pp. **Gallego i Spiesza**. (6)

Winny ocet butelkę za 50 fen. (4115)
A. Luźniński, Wilhelmowska ulica Nr. 13.

Uniwersytet lipski — Instytut agronomiczny.
Semestr zimowy rozpoczyna się dnia 18 października. Programy itd. do nabycia od (H33926) (4091)
prof. dr. Blomeyer.

Obwieszczenie.
W miesiącu lipcu r. b. będą na targu w Gr. dzisku obrazem publicznym **Wojciecha Marciniaka**, gospodarza i sołtysa w Lubicy, uczyniwszy mu zarzut niesłuszny. Obelga te odwołuje niniejszym i przesyłam p. **Marciniaka** publicznie.
Lubnica p. Wielichowa m. d. 15 sierpnia 1876. (4089) **Józef Nowak**, gospodarz.

Obwieszczenie.
Dziś o godz. 5 po poł. zasnął w Bogu po krótkiej chorobie, opatrzony śś. sakramentami w 77 roku życia mój najukochańszy ojciec (4093)
Józef Dzieciuchowicz
Eksportacya do kościoła odbędzie się w czwartek przed wieczorem, pogrzeb w piątek 18 bm. W imieniu całej rodziny donosi o tym zamieszcowym krewnym i przyjaciółm w smutku połączonym syn **Władysław Dzieciuchowicz**. Września, 15. 8. 76.

Egzamin wolontaryuszów.
Nowy kurs rozpoczął się w poniedziałek, 3 kwietnia. Pensja. Ul. kościelna św. Pawła 5 III piętro. Poznań.
Dr. Theile.

Krzyże
i inne nagrobki z marmuru, piaskowca itd. pięknie i tanio się wykonują i są zawsze w zapasie u **B. Loewenherz Nast.** A. Schlesinger. Poznań, Bramkowa ulica Nr. 14 obok rejeneyi. (4102)

Warkocze z włosów, szyniony i loki poleca po jak najtańszych cenach **S. Adamski**. **Wilhelmowski plac 6.**

Parowa falbiernia, drukarnia i chem. pralnia **GUSTAWA SEIMERT'A** w Wschowie Vorwerk-Strasse Nr. 383. poleca się do farbowania i prania garderoby damskiej i męskiej, jako też do farbowania materyi na meble itd. Mundury haftowane piorą się także czysto na chem. drodze bez rozpruwania. (4068)
Lokal przyjmowania w Poznaniu u pana **Wilh. Neuhaender**, przy Starym Ryнку. Z dniem 1 września r. b. otwieram naukę **króju damskiego** wedle najnowszej metody. Naukę wykładam będąc na trzy sposoby do upodobania elewek, począwszy od staników, damskich płaszczy, talm, tunik aż do białej męskiej i damskiej b'elizny. Nauka trwać będzie przez dwa tygodnie za miernym wynagrodzeniem, które dopiero po ukończeniu nauki odbieram. Z szacunkiem (4071)
M. Kazubowski, Strzelno, dnia 11 sierpnia 1876.

Wiedeńska kawa, codziennie świeża na sposób wiedeński palona, funt po 140, 160, 180 i 200 fen. Dobry wybór surowej kawy od 110 fen. za funt począwszy, kawa figowa Hofera z Bawaryi. (4001)
Ryszard Fischer.

Winny ocet butelkę za 50 fen. (4115)
A. Luźniński, Wilhelmowska ulica Nr. 13.

Uniwersytet lipski — Instytut agronomiczny.
Semestr zimowy rozpoczyna się dnia 18 października. Programy itd. do nabycia od (H33926) (4091)
prof. dr. Blomeyer.

Wyborców
do sejmiku prowincjonalnego powiatów pleszewskiego, śremskiego, średzkiego i wrzesińskiego upraszam w dniu wyborów tj. 19 bm. o godzinę rychłej przed wyznaczonym terminem dla bliższego porozumienia się w lokalu p. Jagielskiego w Nowem Mieście się zebrać. (4100)
Władysław Broekere wyborca z powiatu wrzesińskiego.

Pismo Święte z ilustracyami **Gustawa Doré.**
Wedle pierwotnego projektu dzieło to miało się składać z 62 zeszytów obejmujących po 3—4 arkuszy tekstu każdy czyli ogółem 224 arkusze, gdy jednak skutkiem dodania komentarza podług Fr. Allioi, który powszechnie jako wielce cenny i starannie opracowany uznany został, oraz objaśnień wyrazów przestarzałych, co było koniecznym dla zrozumienia przekładu dokonanego przed 3 blisko wiekami, objętość dzieła do 260 arkuszy doszła, przeto zmuszony byłem liczbę zeszytów do 64 powiększyć. Edycja polska w tym formacie i temże piśmie co francuska drukowana, przewyższa tę ostatnią o 26 arkuszy. Tuszę sobie, że Szanowni prenumeratorowie, oceniając podniesienie wartości dzieła przez dodanie komentarza i objaśnień, powiększenie liczby zeszytów jako dostatecznie usprawiedliwione uznają. Tém bardziej, że ono znacznie zaledwie częstkę zwiększonych kosztów nakładu wydawcy powraca. (4094)
Prenumeratorowie, którzy już całkowitą opłatę podług pierwotnego projektu oznaczoną wnieśli, raczą za dwa dodatkowe zeszyty 1 tal. dopłacić. Prenumeratorowie zaś częściowo opłacający, raczą przy odbiorze 62 i 63 zeszytu jak przy poprzednich po 15 sgr. za każdy wnieść, a zeszyt 64 jako opłacony przy zapisaniu się bezpłatnie otrzymają. Osoby zalegające w odbiorze zeszytów uprzedza się, że zeszyty pojedyncze dostarczane będą do 1 stycznia 1877 roku, po upływie zaś tego terminu o tyle tylko, o ile zapas, bez naruszenia kompletów, dozwoli.

Michał Glücksberg, Księgarz-wydawca przy ulicy Nowy Świat Nr. 55. Skład główny na W. Ks. Poznańskie u **M. Leitgebra i Spółki** w Poznaniu.

Okna z lanego żelaza do stajen i domów mieszkalnych stosownie do każdego żądania i wedle gotowych już 500 modeli, których rysunki bezpłatnie się przesyłają, jako też (2185)
okna dachowe poleca **S. J. Auerbach,** Poznań, właściciel leżarni żelaza Auerbacha w Dracku p. Krzyżem.

Roeder'a fabryka machin w **Wrocław, Sternstrasse Nr. 5** dostawia **młockarnie** z wytrząsaczem słomy i czyszczeniem konstrukcyi za najlepszą użnanej, po 1500, 2000 i 3000 M. **2- i 4-konne młockarnie** z wytrząsaczem słomy po 600 i 900 M. **2-konne młockarnie** bez wytrząsacza po 250 M. **szerokie młockarnie** po 600 M. **1- 2- i 4-konne maneże** po M. 165, 300, 600, **sieczkarnie** po 90—120 i 190 M. (3851)
gniotowniki owsa **sztrotowniki** do kukurduzy po M. 100, 150—200, **zmiwiarki do zboża** Burdick z stołem do rozkładania, Kirby zmiwiarki do trawy. Katalogi bezpłatnie. Reprezentanci poszukiwani.

Poznań, Chwaliszewo 36. Swarzędz, Rynek 218/19.
Smolec i słoninę amer. poleca po cenach tanich (4045)
J. Mondré.
Superfosfaty w wszelkich gatunkach, makę z kości parowaną i rozczyzoną, makę z krwi, saletrę chilijską i siarczan amoniakalny poleca pod gwarancją zawartości i po cenach fabrycznych (4104)
A. Bakowski.

Obwieszczenie.
Do sprzedaży należących do pozostałości **E. Lauterbacha wsi rycerskich Rzeszyno i Rzeszynec** w powiecie inowrocławskim mających 983,84 hektarów areau a 250678/100 talarów czystego dochodu, wyznaczylem termin licytacyjny na **21 sierpnia 1876 r.** w biurze rzecznicza p. **Triepke w Inowrocławiu**, przed południem na godzinę 9—10. Warunki sprzedaży i opis dóbr tych rycerskich wyłożone są w biurze rzecznicza **Triepke** w Inowrocławiu i w moim kantorze **Wrocław, Gartenstrasse Nr. 28** do przejrzenia w godzinach służbowych, zkąd takowych także zażądać można. Dla obejrzenia dóbr proszę udawać się do p. **Ernesta Lauterbach w Rzeszynie**, stacya pocztowa Włostowo. Wrocław, w lipcu 1876. (3935)
E. Lauterbach w likwid. **H. Lauterbach.**

Studenci! Rodzicom, Studenci!
którym należy na tém, aby synów uczęszczających do szkół poznańskich pod prawdziwie rodzicielską miłą opieką i pod dobrym dozorem, udzielił bliższych szczegółów co do umieszczenia takowych Wielmożny **A. Stark**, złotnik i jubiler. (4078)
Wilhelmowska ul. Nr. 18.

Specjalny magazyn gotowej **garderoby damskiej** 15 Wilhelmowski plac 15 **perkalikowe suknie ranne** po 1 1/2 i 2 tal. (3710) **perkalikowe kostiumy** od 4 1/2 — 9 tal. **kostiumy welniane** od 6 1/2 — 30 tal. **żupony, tuniki, płaszcze okragle, paletoty cesarskie** w wielkim wyborze. **Fichus, talm, dolmany** wyprzedają się z powodu późniejszej pory po uderzająco tanich cenach. **Juliusz Freund** Wilhelmowski plac 15 obok gmachu król. komendantury.

Prima amerykański smolec wieprzowy w centnarowych i 3 centr. beczkach jako też pojedynczo poleca jak najtaniej (3753)
Izydor Busch Sapieżyński plac 2.

Miechy do zboża, Miechy do maki, Miechy do paszy, Miechy do eksportu, Miechy do konicyny, Sienniki, Miechy do słomy, Miechy do chmielu itd. poleca w towarze za najlepszy uznany jak najtaniej (401.) **S. Kantorowicz,** skład płótna i dywanów. 68. Rynek 68.

30 Marek nagrody. **Złoty zegarek damski** ankrowy z fabryki Eppned z długim złotym łańcuszkiem, zginął dnia 5 b. m. prawdopodobnie na tutejszym dworcu. Do oddania na św. Marcinie 47, I piętro. (4110)
Mało używana (4085)
lokomobila o sile 16 koni z 2 cylindrami Paucksch'a w Landsbergu n/W. jest tanio do sprzedania. Gdzie? dowiedzieć się można u **Rudolfa Mosse w Poznaniu**, Myńska ulica 40.

Dominiun Smolary p. Gołańcz dostawia dwa razy tygodniowo **masło stołowe z słodkiej śmietany**, funt po 11 sgr.; zamówienia przyjmują się na św. Marcinie Nr. 40 parter na prawo. (4070)
Dobrze jeszcze zachowane **okno wystawne** jest tanio do sprzedania. Bliższe szczegóły u Braci Koenigsbergerów Rynek 48. (4114)

ISIDOR LIGHT POZNANIU poleca się do wskazywania i pośredniczenia przy sprzedaży i wydzieławianiu dóbr.

Dla kupujących dobra. Wielki wybór korzystnie położonych dóbr w W. Księstwie Poznańskim każdej żądanej wielkości wskaże po cenie odpowiedniej wartości do nabycia **Gerson Jarecki** Magazynowa ulica 15 w Poznaniu.

Mężczyzna w sile wieku, z dobr. famil. gospod. mający kapitału 15,000 rubli gotówką do dyspoz. poszukuje dla braku znajomości na tej niezwykłej drodze towarzyszy **życia, panny lub wdowy w wieku 25—35 lat**, z majątkiem 10—15 tysięcy talarów w gotówce, hipotece pewnej, lub też jakiejś posiadłości. Zapewnia się dyskr. pod słowem honoru, anonimnie nie będą uwzględnione. Łaskawe frank. zgłoszenia pod Nr. X. 4 do Annoncen Expedition von **Rudolf Mosse** w Breslau. (4107)

W. Garbary 55 mieszkania.
Jezuicka ulica 12 są od 1go października r. b. **kramy, pomieszkania** o 2, 3, 5 i 6 pokojach, z kuchnią i przynależnościami na I, II i III piętrze jako też **sklep do wina** do wynajęcia. Bliższe szczegóły w biurze budowlowem pp. **Spiegelberg, Hager & Co.** Wodna ulica 1 na I piętrze. (3773)

Wrocławska ul. 9. Mieszkanie o 5 pokojach na I. piętr. do wynajęcia od 1 października r. b. **Mebel tanie pokoje** i dawniejszy skład towarów jedwabnych są do wynajęcia. Wilhelmowski plac Nr. 3. (3531)
Szanownym **Paniom** miasta Poznania i okolicy podaje się jako rzetelną **treść** różnorodnych miejsc, prosząc pokornie o łaskawe względy. (4095)
Z wysokim szacunkiem **L. Walewska** Poznań, Piekary Nr. 20.

Nauczycielka (5959) Polka, posia sjąca język francuski, niemiecki, angielski i muzykę poszukuje umieszczenia do młodszych dzieci. — Bliższej wiadomości udzieli Wna pani **Dzierżbicka** w Środzie.

Nauczycielka elementarna, w wieku średnim, która podług nowoczesnej metody w języku polskim, niemieckim oraz i we francuskim dzieci do wyższej p'nsyi przygotować jest zdolna, szuka umieszczenia od 1 paźdz. r. b. Adres fr. **A. G.** poste restante **Gódkisz**. (4101)
Zatrudnienie w handlu może uzyskać ten, kto posiada do tego odpowiednie wykształcenie i mógłby złożyć około 1000 tal. kaucyi. Pensya mies. 20—40 tal. w miarę zdolności, gorliwości i wysokości kaucyi. Bl. wiad. w księgarni **J. Chociszewskiego**, Poznań Wodna ul. Nr. 15. (4109)

Kamerdynier żonaty z chlubnymi rekomendacyami, poszukuje (z powodu sprzedaży dóbr) odpowiedniej posady, tu lub w Królestwie Polskiem. Adr. **Bogdajewicz, Biedrowo** p. Wronki. (4111)

Akademik, kand. filozofii, Niemiec, umięjący po polsku, który w Królestwie i w Krakowie nauczał w polskim języku, poszukuje miejsca jako guwerner lub nauczyciel przy szkole średniej; oferty wraz z podaniem warunków i wymagań sub. do H. 21847 Annoncen-Expedition **Hansen & Vogler Breslau**. (4092)
Do warsztatu mego kołodziejskiego może **natychmiast** wstąpić **czeladnik,** znający zwykłą robotę kołodziejską. Pyzdry (Królestwo Polskie), 2 mile od Wrześni. (4010)
Józef Ograbysz. Poszukuje się (4116)

kucharza kawalera lub bezennego, na wieś, biegłego w swym zawodzie. Zaświadczenia nadesłać należy franco **Św. Marcin Nr. 6** parter.

3 ogrodników kawalerów, od 1go października r. b., **kucharza**, kawalera, zaraz poszukuje **M. Wesolowski** Lipowa ul. Nr. 4. (4103)

Młody człowiek w wieku lat 27 obznajmiony z towarami kolonialnymi, korespondencyą i prowadzeniem księzek, obecnie w jednym z większych interesów w Wrocławiu pracujący, gdzie także i do podróży używany bywa, poszukuje miejsca kontuarzysty. Łaskawe oferty uprasza się do Ekspedycyi Dziennika pod Nr. 4099.
Podgorzelanego, praktycznie dobrze wyczonego w najnowszym sposob wskazać może gorzelany **M. Stusarek** w Lginiu. pod Wschową, Frau-stadt. (4096)
Urzędnik gospodarczy, kawaler, z chlubnymi świadectwami, który obecnie pełni obowiązki ekonoma poszukuje (z powodu sprzedaży dóbr) posady od 1 października na osobnym folwarku lub w większych dobrach jako drugi urzędnik, tu lub w Królestwie Polskiem. Adres **Stefanski, Biedrowo** p. Wronki. (4112)
Rządca gospodarczy z dobrmi kwalifikacyami szuka miejsca. Wiadomość na listy frank. **Św. Marcin 67.** (4090)
Na rzecz Stowarzyszenia Zoologicznego ogród w Poznaniu. W poniedziałek dnia 21 sierpnia r. b. wieczorem o 5 godzinie w ogrodzie landwerowem (Stary dworzec) **wielka zabawa latowa, koncert podwójny,** kapeli 1 dolnoszląskiego pułku piechoty Nr. 46. Pomiedzy innymi wykonane będą: **Uwertura** do Halki. **Waryacje** na pieśń fuksów **Die Waldmusikanten**, Polka. **Puszczanie balonów**, rozm. gry, efektowne oświetlenie ogrodu i posagu cesarskiego z pyrotechnicznym obrazem końcowym. (4106)
Wchód do ogrodu zoologicznego jest jak się samo przez się rozumie, wolny. Sprzedaż biletów przejął chętnie handel muzykalny **Bote & Bock**, gdzie takowe od dnia dzisiejszego jako też w dniu zabawy przy kasie są do nabycia od osoby po Marce, od dzieci po 25 fen. **Zarząd.**

Z powodu nadzwyczaj szybkiego wyczerpania wyszła już **druga edycja** książki
Zwyczaże towarzyskie
(Le savoir vivre)
i jest do nabycia w księgarni E. Calliera w Poznaniu tudzież we wszystkich innych księgarniach. Cena egzemplarza 2 Marki.
Juliusz Wildt
nakładca w Krakowie.

Z dniem 1 września r. b. otwieram naukę **kroju damskiego** wedle najnowszej metody. Naukę wykładam na trzy sposoby do upodobania elewek, począwszy od staników, damskich płaszczów, talmi, tunik aż do białej męskiej i damskiej bielizny. Nauka trwać będzie przez dwa tygodnie za miernym wynagrodzeniem, które dopiero po ukończeniu nauki odbieram.
(4071)
M. Kazubowski.
Strzelno, dnia 11 sierpnia 1876.

Parowa falbiernia, drukarnia i chem. pralnia
GUSTAWA SEIMERT'A
w Wschowie
Vorwerk-Strasse Nr. 88.
polecą się do farbowania i prania garderoby damskiej i męskiej, jako też do farbowania materii na meble itd. Mundury haftowane piorą się także czysto na chem. drodze bez rozpruwania.
(4068)
Lokal przyjmowania w Poznaniu u pana **Wilh. Neulander**, przy Starym Rynku.

Zaproszenie
do taniej wyprzedaży
w **Hotelu Keilera**.
Koszule wieczorne dla panów 22 sgr.
okrywkę Cachenez dla panów 10 „
okrywkę na kanapy 1 „
szlize dla panów 1 1/2 „
szale-Creme 2 „
fartuchy 2 1/2 „
wielkie białe kołdry 22 „
firanki niciane i mułowe łokcie po 4 „
bardzo szeroki szirting łokieć 2 1/2 „
bardzo szeroki wallis łokieć 3 1/2 „
garnitury damskie 8 „
peleryny 17 „
koszule zdrowia 6 „
towary jedwadne, aksamity, płótno, pusawy, czarne wełniane kszmirki i rozmaite inne towary po znacznie niższych cenach. (4087)
Pledy podróżne bardzo tanie.

Fejerwerki
lampiony, przedmioty dogry na wolnym powietrzu polecą
WUNSCH
hotel Mylius. (3006)

Podajemy niniejszem do publicznej wiadomości, że panu **Albinowi Berger'owi w Poznaniu, St. Marcina Nr. 21,** powierzyliśmy **agenturę generalną** naszego „**Narodowego Towarzystwa akcyjnego ubezpieczeń na życie**“ (Vaterländische Lebens-Versicherungs-Aktien-Gesellschaft) na obwód regencji poznańskiej i dla tego prosimy Szanowną Publiczność wzmiarkowanego powyżej obwodu, aby we wszystkich naszego Towarzystwa dotyczących interesach do rzeczonożego pana udawać się zechciała.
(4075)
Elberfeld, dnia 1 sierpnia 1876.

Dyrekcya
narodowego Towarzystwa akcyjnego ubezpieczeń na życie
Dr. Zillmer.

Powołując się na powyższe doniesienie, polecą się podpisać do pośredniczenia we wnioskach wszelkiego rodzaju o zabezpieczenie kapitałów i rent wedle ogłoszonych przez „Narodowe Towarzystwo akcyjne ubezpieczeń na życie“ tabel i warunków. Formularze wniosków, prospekty, taryfy, warunki zabezpieczenia itp. są zawsze bezpłatnie u podpisanego do nabycia; a do dania każdego żadanego objaśnienia co do Towarzystwa, jego właściwości i zalet gotów każdego czasu
Poznań, w sierpniu 1876.

Albin Berger,
agent generalny „Narodowego Towarzystwa akcyjnego ubezpieczeń na życie w Elberfeldzie.“

Obwieszczenie.
Do sprzedaży należących do **pozostałości E. Lauterbacha wsi rycerskich Rzeszyno i Rzeszynek w powiecie inowrocławskim** mających 983,84 hektarów arealu a 2506⁷⁸/₁₀₀ talarów czystego dochodu, wyznaczylem termin licytacyjny na **21 sierpnia 1876 r.** w biurze rzeczniaka p. **Triepke w Inowrocławiu**, przed południem na godzinę 9—10.
Warunki sprzedaży i opis dóbr tych rycerskich wyłożone są w biurze rzeczniaka Triepke w Inowrocławiu i w moim kantorze **Wrocław, Gartenstrasse Nr. 28** do przejrzania w godzinach służbowych, z kąd takowych także zażądać można.
Dla obejrzenia dóbr proszę udawać się do p. **Ernesta Lauterbacha w Rzeszynie**, stacya pocztowa Włostowo.
Wrocław, w lipcu 1876. (3935)

E. Lauterbach w likwid.
H. Lauterbach.

W piątek d. 18 m. b. przyprowadzę znowu pociągiem rannym wielki transport świeżo dojnych **krów**
z łęgu noteckiego wraz z **cielętami** i wystawię je w Keilera hotelu na sprzedaż. (4077)

J. Klakow
dostawca bydła.

Specjalny magazyn
gotowej
garderoby damskiej
15 Wilhelmowski plac 15
perkalikowe suknie ranne po 1 1/2 i 2 tal. (3710)
perkalikowe kostiumy od 4 1/2 — 9 tal.
kostiumy wełniane od 6 1/2 — 30 tal.
żupony, tuniki, płaszcze o-krągłe, paletoty cesarskie w wielkim wyborze.
Fichus, talmi, dolmany wyprzedają się z powodu spóźnionej pory po uderzająco tanich cenach.
Juliusz Freund
Wilhelmowski plac 15 obok gmachu król. komendantury.

Tapety i rolosy, Zakład litograficzny. Registra gosp. Alfenide Christoffa
polecą po najtańszych cenach handel **materyałów piśmiennych i galanterii** (1609)
Antoniogo Rose
w Poznaniu w Bazarze.
Próby tapet franco.

SILPHIUM CYRENAICUM.
Z znakomitym skutkiem przez dr. Laval używane w każdym stopniu suchot płucowych i krztu, w ogóle we wszystkich chorobach piersiowych i gardłowych. Adoptowane przez wszystkie szpitale w **Paryżu** i wszystkie większe miasta francuskie. **Silphium** używa się w formie tynktury, pigułek i proszku. (1856)
Derode & Defless, aptekarze I klasy, 2, rue Drouot, Paryż. Skład główny na Niemcy u **Elmair & Co., Frankfurt** n. M. Prospekty, z których dowiedzieć się można o bliższych szczegółach, bezpłatnie. W Poznaniu w aptece Elsnera.

Albinowi Berger'owi w Poznaniu, St. Marcina Nr. 21, powierzyliśmy **agenturę generalną** naszego „**Narodowego Towarzystwa akcyjnego ubezpieczeń na życie**“ (Vaterländische Lebens-Versicherungs-Aktien-Gesellschaft) na obwód regencji poznańskiej i dla tego prosimy Szanowną Publiczność wzmiarkowanego powyżej obwodu, aby we wszystkich naszego Towarzystwa dotyczących interesach do rzeczonożego pana udawać się zechciała.
(4075)
Elberfeld, dnia 1 sierpnia 1876.

Dyrekcya
narodowego Towarzystwa akcyjnego ubezpieczeń na życie
Dr. Zillmer.

Powołując się na powyższe doniesienie, polecą się podpisać do pośredniczenia we wnioskach wszelkiego rodzaju o zabezpieczenie kapitałów i rent wedle ogłoszonych przez „Narodowe Towarzystwo akcyjne ubezpieczeń na życie“ tabel i warunków. Formularze wniosków, prospekty, taryfy, warunki zabezpieczenia itp. są zawsze bezpłatnie u podpisanego do nabycia; a do dania każdego żadanego objaśnienia co do Towarzystwa, jego właściwości i zalet gotów każdego czasu
Poznań, w sierpniu 1876.

Albin Berger,
agent generalny „Narodowego Towarzystwa akcyjnego ubezpieczeń na życie w Elberfeldzie.“

Obwieszczenie.
Do sprzedaży należących do **pozostałości E. Lauterbacha wsi rycerskich Rzeszyno i Rzeszynek w powiecie inowrocławskim** mających 983,84 hektarów arealu a 2506⁷⁸/₁₀₀ talarów czystego dochodu, wyznaczylem termin licytacyjny na **21 sierpnia 1876 r.** w biurze rzeczniaka p. **Triepke w Inowrocławiu**, przed południem na godzinę 9—10.
Warunki sprzedaży i opis dóbr tych rycerskich wyłożone są w biurze rzeczniaka Triepke w Inowrocławiu i w moim kantorze **Wrocław, Gartenstrasse Nr. 28** do przejrzania w godzinach służbowych, z kąd takowych także zażądać można.
Dla obejrzenia dóbr proszę udawać się do p. **Ernesta Lauterbacha w Rzeszynie**, stacya pocztowa Włostowo.
Wrocław, w lipcu 1876. (3935)

E. Lauterbach w likwid.
H. Lauterbach.

W piątek d. 18 m. b. przyprowadzę znowu pociągiem rannym wielki transport świeżo dojnych **krów**
z łęgu noteckiego wraz z **cielętami** i wystawię je w Keilera hotelu na sprzedaż. (4077)

J. Klakow
dostawca bydła.

Walne zebranie wyborcze miasta Poznania

odbędzie się (4080)
dnia 5 września r. b. o 3 po południu na sali bazarowej.
Porządek dzienny: 1. Zagajenie. 2. Wybór przewodniczącego. 3. Wybór komitetu wyborczego miasta Poznania. 4. Wybór delegata i jego zastępcy. 5. Wybór 6 kandydatów do sejmiku pruskiego. 6. Wybór 6 kandydatów do parlamentu niemieckiego.
Na dwa dni przed zebraniem otworzy i ogłosi się biuro, w którym się będą wydawać bilety na zebranie dla uprawnionych wyborców. Dla niewyborców miasta Poznania wstęp nie dozwolony.

Komitet
w. z. **C. Adamski.**

Zebranie wyborcze

dla powiatu **obornickiego** odbędzie się dnia 27 sierpnia o godzinie 5 1/2 po południu w lokalu p. **Rakowskiego** w Obornikach.
(4067)
Komitet.

Roeder'a fabryka machin

Wrocław, Sternstrasse Nr. 5
dostawia **młockarnie** z wytrząsaczem słomy i czyszczeniem konstrukcyi za najlepszą uznaną, po 200, 300 i 1500 M.
2- i 4-konne młockarnie z wytrząsaczem słomy po 600 i 900 M.
2-konne młockarnie bez wytrząsacza po 250 M.
szersze młockarnie po 600 M.
1- 2- i 4-konne młazę po M. 165, 300, 600,
sieczkarnie po 90—120 i 190 M.
gniotowniki owsa (3851)
szrotowniki do kukurudzy po M. 100, 150—200.
żniwiarki do zboża Burdick z stołem do rozkładania, Kirby
żniwiarki do trawy.
Katalogi bezpłatnie. Reprezentanci poszukiwani.

Stolarnia budowlowa meblowa.
Fabryka trumien.
A. Bittmann,
Poznań s. Marcina Nr. 13 (3384)
polecą **skład swój wielki trumien z drzewa i metalu** we wszystkich wielkościach pod gwarancją po cenach fabrycznych. Sprzedającym z drugiej ręki daje rabat.

F. Bogusławski

MAGAZYN
towarów bławatnych i konfekcyi damskich
W BAZARZE
wyprzedają przy schyłku sezonu pozostałe towary letnie jako to: **bareże, perkaliki, wełniane i półwełniane wyroby, oraz gotowe kostiumy i okrycia po znacznie obniżonych cenach**, na co się zwraca uwagę Szanownych klientek. (85)
Sedan! Sedan! Sedan! (4049)
Chorągwie w praniu nie puszczone! Balony, lampiony, pochodnie, garnczki napełnione tłuścizną, ogień sztuczny, cesarz, następcy t. onu itd. w wielkości naturalnej.
Fabryka chorągwi w Bonn.

Piece do ogrzewania pokoi,
jako też **rury gliniane, wazy, figury, balustrady, nadstawki na kominy, ozdoby budowlowe i materyały maskujące** itd. itd.
polecą
szlaska fabryka towarów glinianych
(Schlesische Thonwaaren-Fabrik)
(3387) w Tschanschwitz pod Nissą (Neisse)

Żelazne szafy do pieniędzy

z trzema kluczami, stósowne dla kas kościelnych jako i **żelazne szkatułki** ostatnie także do wmurowania.
Szafy do lodu, wagi do ważenia bydła, wagi decymalne polecą
T. Krzyżanowski
handel żelaza. Szewska ulica Nr. 17. (4182)

LECZENIE CHOROBY PIERSIOWYCH
w wszelkim stopniu suchot gardłanych i w ogólności wszelkich słabości piersi i gardła przez użycie:
SILPHIUM CYRENAICUM
wyprobowane przez Dr. LAVAL w szpitalach wojskowych i cywilnych w Paryżu i w głównych miastach Francji. **SILPHIUM** przygotowuje się w tynkturze, w granulkach i w proszku. W Paryżu w aptece pp. Derode i Defless, 2 rue Drouot, w Poznaniu w aptece p. Dr. Mankiewicza.

Studenci! Rodzicom, Studenci!
którym zależy na tém, aby synów uczyszczających do szkół poznańskich pod prawdziwie rodzicielską miłą opieką i pod dobrym dozorem, udzielić bliższych szczegółów co do umieszczenia takowych Wielmożny **A. Stark**, złotnik i jubiler. (4078)
Wilhelmowska ul. Nr. 18.

Miechy do zboża, Miechy do maki, Miechy do paszy, Miechy do eksportu, Miechy do koniczyzny, Sienniki, Miechy do słomy, Miechy do chmielu itd.
polecą w towarze za najlepszy uznany jak najtańiej (401.)
S. Kantorowicz,
skład płótna i dywanów
68. Rynek 68.

Żelazne kraty nadgrobkowe krzyże i tablice
polecą po jak najtańszych cenach
T. Krzyżanowski
Handel żelaza
Szewska ul. 17. (4081)

VICHY
Administracya: w Paryżu, 22, boulevard Montmartre.
PASTYLKI DO TRAWIENIA wytworzone u źródeł ze soli Vichy. Przyjemnego smaku o niezawodnym skutku przeciw kwasom i upośledzonemu trawieniu. (28)
SOLE VICHY DO KAPIELI. Paczka wystarcza na kąpiel dla osób, które nie są w stanie udać się do Vichy.
Dla uniknięcia fałszerstwa **żądać należy, aby na wszystkich produktach znajdowały się znaki**
KONTROLI SKARBOWEJ FRANCUSKIEJ.
Dostać można w Poznaniu w apt. dra **Mankiewicza.**

Tasiemiec.

Niezawodny środek na **tasiemca i tak zwaną Blutstaupe u owiec.**
Porcja na 100 owiec kosztuje 7 Marek wraz z wszelkimi kosztami.
Stefan Mielecki,
Wiedeńska ul. 5.
Skuteczność tego środka **stwierdziły świadectwa** następujących panów, które w poprzednich numerach Dziennika były ogłoszone:
1. Wolniewicz, Zrenica p. Środa.
2. Wiktor hr. Szoldzki, Brodowo p. Środą.
3. Z polecenia Wgo. Karsnickiego Perkowski kasyer, Mchy p. Książem.
4. Zelawski, Golina p. Koninem.
5. Antoni Szubert, Kopaszyc p. Środą.
6. Andrzejewski rzadca, Lubostroń p. Łabiszynem. (4057)
7. Kunicki, Dysek Trzemeszno.
8. J. Gąsiorowski, Zbarki Młostaw.
9. K. Schulz, Dom. Strzałkowo.
10. Drążek rzadca, Chodzież p. Środą.

ASTMY

Dusznosc, chrypka, katar, zadawione i wszelkie cierpienia kanałów oddechowych ustępują po użyciu **Kurek antiastmatycznych** p. Levasseura, 23 rue de la Monnaie w Paryżu. [7.]
Dostać można: w Poznaniu w aptece Dr. Mankiewicza w Warszawie w składni. owarów aptecznych pp. Gallego i Spiessa.

Papier (27)
FAYARD & BLAYN
przeciw reumatyzmowi, katarowi, reum, boleściom, nagniotkom, oparzeniom itd. Skład centralny w Paryżu, rue Neuve St. Mery, 40 i we wszystkich aptekach.

Tak bardzo ulubione
Salicylowe środki na zęby
dra. Joz. Philipps w Kolonii: woda do ust but. 1 M., proszek na zęby pud. 50 fen. u- suwają z ust i spróchniałych zębów woń nie- przyjemną, chronią zęby od gnicia, konserwują zębistą i nadają zębom kolor białego. Skład główny (2495)
w Poznaniu w aptece Elsnera.

lokomobila

o sile 16 koni z 2 cylindrami Paucksch'a w Landsbergu n/W. jest tanio do sprzedania. Gdzie? dowiedzieć się można u **Rudolfa Mosse w Poznaniu**, Młyńska ulica 40.
Dominium **Smolary** p. Gołańczą dostawia dwa razy tygodniowo **mało stołowe z słodkiej śmietany**, iunt po 11 sgr.; zamówienia przyjmują się na św. Marcina Nr. 40 parter na prawo. (4070)

Losy
na pierwszą wielką **loteryą koni**
w Brandenburg a. d. H. po 3 Marki (3802)
nabyć można w Eksp. Dziennika Pozn. **Ciągnięcie nastąpi w dniu 31go października 1876.**

AUKCYA
około 70 sztuk
franc. tryków
dających **czesankę** (Rambouillet) w czwartek d. 24 sierpnia w południe o 12 godz.
Nowy (Neu) Mellentin p. Pyritz w Pomeranii w lipcu 1876.
E. Krümling.
Stacye kolejowe **Alt-Damm**, Sta- rogród w Pomeranii. (3705)

Sprzedaż bydła rozplodowego.
Dnia 28 sierpnia w południe o 12 godz. odbędzie się na znany sposób tegoroczna **sprzedaż tryków** tuższej **zarod. owczarni Rambouilletów** dających **czesankę**, składających się z bardzo silnych 1 1/2 letnich do rozplodu zdolnych zwierząt. Ceny od 75 do 225 M. Trzoda szczepiona. **Silne tryki Southdown** 1 1/2 roku mające, szczepione; **młode kierozzy**, orwz **prosiąta** odsadzone rasy York- shire są każdego czasu jako też w oym dniu na sprzedaż. (4014)
Na wcześnie poprzednie zgłoszenia będą czekały furmanki na dworach **Chmieleń** (Hopfinger) i **Mogilno**.
Jadowniki (Wartenberg), stacya pocztowa i telegraficzna: **Zinn**, w sierpniu 1876.
Ottom von Colbe.

Strzelecka ul. 19, 20 i 21.

Do wynajęcia:
1. Mieszkania o 2, 4 i 8 pokojach.
2. Obszerny lokal sklepowy.
3. Stajnia i wozownia.
4. Kilka placów składowych. (3542)

Wrocławska ul. 9.

Mieszkanie o 5 pokojach na I. pięt. do wynajęcia od 1 października rb.

W. Garbary 55

mieszkania. (4084)

Meblowany pokój

Sy Marcina 4 na I piętrze jest zaraz do wynajęcia. (4083)

Une jeune **personne** de naissance distinguée cherche une place dans une maison respectable pour enseigner l'anglais et le français aussi que les commencemens de musique. S'adresser à l'administration du **Dziennik Poznański** Nr. 4018.

Une jeune **personne** distinguée parlant quatre langues et bonne musicienne, désire une place chez une dame respectable. S'adresser à Mre E. Callier à Posen, rue Guillaume Nr. 18. (4019)

Nauczyciela

do chłopca 7-letniego poszu- kując od s. Michała. (3892)

Roszkowo p. Skoki.

Oziembowski.

Prymaner

poszukuje posady nauczyciela domowego. Łaskawe zgłoszenia uprasza nadesłać pod lit. **M. T. Rawicz**, poste restante. (4052)

Porząd. **chłopiec** do posług żądany u **S. H. Koracha**, Nowa ul. 6. (4086)

Dla mego handlu korzeni, wina, że- laza i destylacji poszukuję (4002)

uczni,

który może wstąpić natychmiast lub od 1go października rb.

Herrmann A. Kahl
Stęszewo.

Młody kupiec

umiejący po polsku i po niemiecku, wydosko- niony w prowadzeniu ksiąg, w sposób włoski, szuka miejsca za kasyera na wsi za stawieniem kaucyi do 450 Mr. Łaskawe oferty pod lit. **C. K. Kościan** poste restante. (4012)

Młody człowiek,

który w parowej gorzelni praktykował, życz sobie w tako ej przyjąć miejsce **pomocnika.** (3998)

O oferty uprasza pod lit. B. S. post- lagernd Szanouty.

Młody człowiek

chcący się kształcić w zawodzie gorzelniczym, znajduje miejsce; — gdzie? wskaze zarząd gorzelni w **Obrze** p. Gołina. (4069)

Ekonom

młody z dobrimi świadectwami, obeznany z swym zawodem poszukuje miejsca od 1 pa- ździernika rb. Zmienia miejsce dla okoliczno- ści od niego nie zawisłych. Łaskawe oferty prosi nadesłać pod lit. **X. Z.** poste restan- te **Kościan**. (4074)

Dominium **Mszczyszyn** pod Dolskiem potrzebuje (4072)

elewa gospod.
Interesenci zechcą się zgłosić każdego czasu lub przesłać zaświadczenia szkol- ne wyższej teryci.

Rzadzca
żonaty, praktykujący od lat kilkunastu, biegły w swoim zawodzie, z dobrimi świadectwami oraz rekomendacya, szuka pomieszczenia zaraz lub od 1 października. Zgłoszenia u p. Dom- browskiego w Nakle. (4026)